

VALSTYBINĖ KALBOS INSPEKCIJA

2015 metų veiklos ataskaita

Vilnius, 2016

Turinys

1. Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė	3
Televizija ir radijas	3
Periodinė spauda	6
Neperiodinė spauda	7
Teatras	9
Įmonės ir įstaigos	9
Reklama	10
Interneto svetainės	11
Skundų ir prašymų nagrinėjimas	11
Bendradarbiavimas su savivaldybėmis ir kitomis institucijomis	12
Valstybinės kalbos teisinė apsauga	13
2. Informacinė veikla	14
3. Renginiai	15

Pritarta Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2016 m. kovo 3 d. posėdyje

VALSTYBINĖ KALBOS INSPEKCIJA

Valstybinė kalbos inspekcija (toliau – Inspekcija) yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigta biudžetinė įstaiga, atskaitinga Valstybinei lietuvių kalbos komisijai, atsakinga Kultūros ministerijai.

Svarbiausi Inspekcijos uždaviniai – kontroliuoti, kaip valstybės ir savivaldybių institucijose, visose Lietuvos Respublikoje veikiančiose įstaigose, įmonėse ir organizacijose laikomasi Valstybinės kalbos įstatymo, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimų ir kitų teisės norminių aktų, nustatančių valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo reikalavimus. Už valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo pažeidimus Inspekcija turi teisę taikyti nuobaudas pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso 91¹–91⁷ straipsnius.

Įstaigos veiklos pobūdis ir funkcijos nustatytos Valstybinės kalbos inspekcijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Valstybinės kalbos inspekcijos nuostatuose.

Savo veikloje Inspekcija vadovaujasi Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės principais, kriterijais ir jų taikymo metodika.

Pagrindiniai 2015 m. veiklos tikslai ir uždaviniai buvo įgyvendinami pagal Kultūros ministerijos strateginį planą ir Inspekcijos veiklos metinį planą, numatyti darbai įvykdyti, lėšos panaudotos pagal paskirtį.

Ataskaitiniu laikotarpiu gautas 681, išsiųsti 689 raštai.

1. Valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė

Televizija ir radijas

2015 m. patikrinta 130 televizijos ir radijo laidų. Dėl kalbos klaidų LRT televizijai parašyti 27, TV3 – 26, LNK – 14, „Lietuvos ryto“ televizijai – 12, TV6 – 3, TV8 ir „Balticum“ televizijai – po 2 raštus, LRT radijui – 6, „Radiocentru“ – 3, radijo stočiai „Lietus“, Žinių radijui – po 2, radijo stotims „M-1“, „Kelyje“, „M-1 Plus“ – po vieną raštą. Tarp kalbos klaidų, pastebėtų radijo ir televizijos laidose, vyrauja kirčiavimo ir tarties klaidos. Iš Didžiųjų kalbos klaidų sąrašo daugiausia daroma linksnių, prielinksnių vartojimo klaidų. Pokalbių laidų vedėjai vartoja šnekamojoje kalboje įsigalėjusius vertinius, netaisyklingus žodžių junginius. Taisyklingiausia – informacinių, šviečiamųjų laidų kalba, daugiausia klaidų pramoginėse laidose. Keletas laidų, kurių vedėjai kalbėjo itin netaisyklingai, tikrintos pakartotinai. Su vienos jų – radijo stoties „Lietus“ ryto laidos – vedėjais surengtas susitikimas, aptartos jų daromos kalbos klaidos, aktualios gramatikos ir kirčiavimo taisyklės.

Televizijų ir radijo stočių vadovams išsiųsti visų tikrintų laidų kalbos klaidų sąrašai, kartu nurodyti internete esantys kalbos ištekliai. Informacija apie televizijos laidų kalbos klaidas kas mėnesį skelbta Inspekcijos interneto svetainėje.

Televizijos laidos

Televizija	Laidos pavadinimas	Laidų skaičius
LRT televizija	Panorama	2 laidos
	Šiandien	2 laidos
	Vario audra	3 laidos
	Duokim garo!	2 laidos
	Delfinai ir žvaigždės	2 laidos
	Klauskite daktaro	2 laidos
	Misija: Vilnija	3 laidos
	Mūsų gyvūnai	2 laidos
	Kaukazo legendos	2 laidos
	Gyvenimas	2 laidos
	Stilius	2 laidos
	Gustavo enciklopedija	4 laidos
	Istorijos detektyvai	2 laidos
	Visu garsu	5 laidos
	Labas rytas, Lietuva	2 laidos
	Dainų daina	6 laidos
	Emigrantai	2 laidos
	Specialus tyrimas	2 laidos
	Dėmesio centre	5 laidos
	Savaitė	4 laidos
	Mokslo ekspresas	4 laidos
	Pasimatuok profesiją	2 laidos
	Eurovizijos dainų konkurso pusfinalis	1 laida
	Eurovizijos dainų konkurso finalas	1 laida
	Eurovizija 2015. Nacionalinė atranka	2 laidos
	Europos plaukimo čempionatas	1 laida
	LKL čempionatas	3 rungtynės
	Savivaldybių tarybų ir merų rinkimai	1 laida
	Euromaxx	3 laidos
	Aš – laidos vedėjas	2 laidos
LNK, BTV	Lietuvos balsas	2 laidos
	Lietuvos supermiestas	2 laidos
	KK2 penktadienis	2 laidos
	Bus visko	2 laidos
	Yra, kaip yra	6 laidos
	Lietuvos superšefas	2 laidos
	Beatos virtuvė	2 laidos
	KK2 vasara	2 laidos
	Startas	2 laidos
	Statyk	2 laidos
	Dainuok mano dainą	2 laidos
	Mes pačios	2 laidos
	Lietuvos sprendimas	2 laidos
	Info TV	Infodiena
TV3	Lietuvos talentai	2 laidos
	Šok su manimi	2 laidos
	TV3 žinios	3 laidos

	<p>TV3 vakaro žinios Savaitės komentarai Pakartok! Aš – stilistas! Nepaprasti daiktai Laikas keistis Svajonių nuotaka Chorų karai Aš tikrai myliu Lietuvą Diagnozė: viltis Kaip ant delno Prieš srovę Mamyčių klubas Aplink pasaulį su žvaigžde Pamilk pabaisą Animaciniai serialai Europos krepšinio čempionato rungtynės Tiesiai iš „Eurobasket 2015“ Vilnius gyvai Pavojingi aukštakulniai Gardu gardu Svogūnų Lietuva Padėkime augti Skonio lenktynės X faktorius Didysis magijos šou Tėtis namuose</p>	<p>3 laidos 2 laidos 2 laidos 3 laidos 3 laidos 3 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 3 laidos 2 laidos 2 laidos 4 serijos 2 rungtynės 2 laidos 2 laidos 2 laidos 3 laidos 3 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 3 laidos 2 laidos 2 laidos</p>
„Lietuvos ryto“ TV	<p>24/7 Lietuva tiesiogiai Žinios Reporteris Kaimo akademija Taip gyvena žvaigždės Savivaldybių rinkimai 2015 Drąsūs. Stiprūs. Vikrūs Keliauk! Pažink! Pasidalink! Svečių ekspresas Viskas. Aišku Namų daktaras Kitoks pokalbis Gyvenu čia Dokumentiniai serialai Krepšinio karštligė Muzikinis gimtadienis Vaivos pranašystės Užmirštas grožis Dalyvaujam! Ginčas</p>	<p>2 laidos 2 laidos 4 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 4 laidos 2 laidos 2 laidos 3 laidos 2 laidos 2 laidos 4 serijos 6 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos 2 laidos</p>
TV8	Menų sala	3 laidos
TV6	Adrenalinas	3 laidos

	Formulė-1 Europos žaidynės 2015	1 varžybos 7 sporto šakos
Balticum TV	Dokumentiniai serialai	4 serijos
Ignalinos TV	Informacinė laida	2 laidos

Radijo laidos

Radijas	Laidos pavadinimas	Laidų skaičius
LRT radijas	Muzikinis pastišas	4 laidos
	Ars musica	2 laidos
	Dešimt balų	2 laidos
	Kita tema	2 laidos
	Sveikata	3 laidos
	Gimtoji žemė	4 laidos
	Atrask Lietuvą	3 laidos
	112	3 laidos
	Pasaulio laikas	2 laidos
	Literatūros akiračiai	2 laidos
	Lietuvos diena	5 laidos
	Europos vyrų krepšinio čempionatas	2 rungtynės
	Lietus	Ryto laida
Širdelės		2 laidos
200 sekundžių informacijos		12 laidų
100 sekundžių informacijos		12 laidų
M-1 Plus	Geidaraštis	2 laidos
	Su meile	3 laidos
	200 sekundžių informacijos	15 laidų
	100 sekundžių informacijos	15 laidų
Žinių radijas	Atviras pokalbis	2 laidos
	Dienos klausimas	2 laidos
	Žvilgsnis	2 laidos
M-1	Radioekranas	2 laidos
	Čia mano muzika	2 laidos
Kelyje	Rytas <i>Kelyje</i>	2 laidos
	Be stabdžių	2 laidos
Radiocentras	Atsibusk su Vyteniu	2 laidos
	Po ketvirtos	2 laidos

Periodinė spauda

2015 m. patikrinta 40 periodinių leidinių: laikraščiai „Lietuvos rytas“, „Mūsų RESPUBLIKA“, „Karštas komentaras“, „Lietuvos sveikata“, „Sveika šeima“, „Universitas Vilnensis“, „Ūkininko patarėjas“, „Vakaro žinios“, „Akistata“, „Buhalterija“, „Kino žinios“, „Pušyno kelias“, žurnalai „Inovacijos“, „Apskaitos ir mokesčių apžvalga“, „Moters savaitė“, „Moters savaitgalis“, „Moters psichologija“, „Beatos virtuvė“, „Gyvenimo būdas“, „Laisvalaikis“, „TV antena“, „Stilius“, „Mama ir vaikas“, „Mamos žurnalas“, „Mažylis“, „Tavo vaikas“, „Prie kavos“ pataria mamai ir vaikui“, „Šeiminkė“, „Šeimai“, „Renkuosi sveikatą!“, „Veidas“, „Rasos“, „Panelė“, „Savaitė“, „7 dienos“, „Makaliaus kelionės“, „Cosmopolitan“, „IMG ikona“, „HAPPY 365“, „Horoskopai ir įžvalgos 2016“.

Nurodymas dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimų pažeidimų surašytas laikraščio „Karštas komentaras“ redaktoriui, visiems kitiems tikrintiems leidiniams išsiųsti raštai su pastebėtų kalbos klaidų sąrašais.

Skundų dėl spaudos negauta, visi leidiniai tikrinti Inspekcijos iniciatyva, administracinių nuobaudų nepaskirta.

Spaudoje dažniausiai buvo pažeidžiami du Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimai: 1997-12-18 nutarimas Nr. 68 „Dėl Didžiųjų kalbos klaidų sąrašo“, 2006-09-28 nutarimas N-2 (103) „Dėl Privalomosios skyrybos taisyklių“. Vyrauja gramatikos ir skyrybos klaidos. Palyginti su ankstesniais metais, padaugėjo negramatinamų svetimvardžių.

Inspekcijos interneto svetainėje 6 kartus pateikta apibendrinta informacija apie periodinėje spaudoje pastebėtas klaidas.

Neperiodinė spauda

Per ataskaitinį laikotarpį patikrinta 41 leidyklos 60 knygų – vaikų, suaugusiųjų literatūros, vadovėlių ir metodinių leidinių.

Leidykloms išsiųsti raštai su pastebėtų kalbos klaidų sąrašais arba informacija dėl knygų patikrinimo.

2015 m. tikrintose knygose kalbos klaidų kiekis ir jų pobūdis buvo panašus kaip ir ankstesniais metais. Rasta leksikos, gramatikos, skyrybos, rašybos klaidų. Surengtas susitikimas su leidyklos „Technologija“ vadovu ir aptarti jiems kylantys sunkumai ir perspektyvos. Palyginti su ankstesniais metais, šios leidyklos leidinių kalba pagerėjo.

Devintą kartą patikrinus į Metų knygos titulą pretenduojančius leidinius už taisyklinga kalba išleistus kūrinius apdovanotos rašytojos Jurga Baltrukonytė („Torčiukas ant debesėlio“) ir Lina Žutautė („Ferdinandas ir Pū: žygis į Australiją“). Už šias profesionaliai suredaguotas knygas diplomai įteikti redaktorėms Bronei Balčienei ir Vaivai Račiūnaitei, o už jų leidybą taisyklinga kalba – leidyklai „Alma littera“.

Eilės Nr.	Leidykla	Knyga
1.	Aleksandro Stulginskio universitetas	Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo metodika. Metodinė medžiaga
2.	Alma littera	L. Žutautė. Ferdinandas ir Pū: žygis į Australiją K. Saja. Liepsnojanti J. Baltrukonytė. Torčiukas ant debesėlio J. Melnikas. Maša, arba Postfašizmas
3.	Amžinoji uola	M. A. Finley, P. N. Landless. Sveikata ir gerovė
4.	Apostrofa	P. Pukytė. Bedalis ir labdarys D. Staponkutė. Iš dviejų renkuosi trečią: mano mažoji odiseja
5.	Atkula	Z. Čepulytė. Paslapties lydėta
6.	Aukso žuvys	K. Zylė. Milžinas Mažylis
7.	Baltos lankos	A. Steffensmeier. Lyzelotė tyko
8.	Bonus Animus	V. Aksionovas. Krymo sala
9.	Briedis	P. Hook, M. Sharpe, Brian L. Davis. Hitlerio elitinės pajėgos
10.	Burokėlis	N. Minne. Mažasis laiko vagis
11.	Edukologija	G. Adomaitytė. Čiobrelių dvaras
12.	Garnelis	R. Dahl. Nuostabasis ponas Lapinas
13.	Gelmės	R. Brėkšta. Gyvenimas Malkų gatvėje

		R. Al Galidi. Autistas ir pašto balandis
14.	Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija	Rašto ir baigiamųjų darbų rengimo, gynimo, vertinimo ir saugojimo tvarkos aprašas
15.	Gimtasis žodis	V. Šukytė. Laimės formulė
16.	Jotema	H. Lee. Nežudyk strazdo giesmininko T. Mann. Budendbrokai H. Boyd. Ketvirtadieniai parke
17.	Jovaro tiltai	S. Bernotaitė. Dioniso barzda
18.	Flintas	Laukiam Kalėdų
19.	Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	R. Granauskas. Trečias gyvenimas
20.	Margi raštai	J. L. Deer, R. Erdoes. Raišas elnias
21.	Mega	R. Valeikis. Akvariumo istorijos
22.	Nieko rimto	J. Donaldson. Grufo vaikelis N. Vaitkutė. Titnago plunksna
23.	Nordina	D. Rubina. Baltoji Kordobos balandė
24.	Printėja	D. Grigaliūnienė. kažkas ne taip
25.	Presvika	Pirmoji medžioklė
26.	Smaguris	A. Černė. Saulėtos virtuvės saldumynų knyga FL Fowler. 50 vištienos atspalvių P. Jurkevičius. Knyga apie ypač tyrą. Pirmasis lietuviškas alyvuogių aliejaus vadovėlis
27.	Svajonių knygos	A. Kvik. Pavojingasis
28.	Šviesa	M. Jurevičienė. Mano raidynėlis
29.	Technologija	A. Šulčius, A. Jezerskaitė, S. Grevys, K. Kantminienė, E. Paluckienė, E. Griškonis, R. Alaburdaitė, V. Valeika. Bendrosios chemijos laboratorinių darbų individualiosios užduotys E. Gimžauskienė, A. Jurkštienė, L. Klovienė. Valdymo apskaitos praktinės užduotys P. Černys, A. Lipnickas, G. Narvydas, G. Petrauskas. Elektros pavarų laboratoriniai darbai A. Šulčius, R. Alaburdaitė, V. Valeika, K. Kantminienė, E. Griškonis, E. Paluckienė, A. Jezerskaitė, S. Grevys. Chemija. Teorija ir uždavinių sprendimai E. Gimžauskienė, A. Jurkštienė, L. Klovienė. Valdymo apskaitos pratybų sąsiuvinis V. Sinkevičius, A. Česnulevičius, D. Vaičiulis. Pramoninių robotų programavimo pagrindai, ABB robotai ir RAPID programavimo kalba A. Kabašinskas, K. Šutienė, J. Ragulskienė. Matematika 2
30.	Terra publica	D. Kandrotienė. Spintos istorijos
31.	Tikra knyga	E. Daciūtė. Meškiai eina į mokyklą
32.	Tyto alba	A. Žagrakalytė. Eigulio duktė: byla F 117
33.	Utenos spaustuvė	R. Guntulytė. Lapukų didvyrio pagerbimas
34.	Vaga	R. Aškinytė. Žmogus, kuriam nieko nereikėjo
35.	Vaiga	Y. Walcker, R. Mennetrier. Klotilda vyksta į vasaros stovyklą V. Hanna, K. Desmoinaux. Rožytė Bananytė nėra murzė!
36.	Versus aureus	A Šileika. Pirkiniai išsimokėtinai

		C. Ponti. Mano slėnis A. Conde. Sutiktieji
37.	Vytauto Didžiojo universitetas	A. Dédelè, B. Kriščiūnas. Aplinkos inžinerija
38.	V. Račickas	V. Račickas. Aš, dviratis, pirmoji meilė ir sumuštiniai su sliekais
39.	VšĮ Jėzuitų ekonomo tarnyba	Didieji klausimai vaikams
40.	Zoombook	I. Pikutytė. Ro Bo To plieniniame bokšte
41.	Žmogaus psichologijos centras	O. Bitutė. Ežiukas Poviliukas jaukinasi baimę

Teatras

2015 m. patikrinta 16 spektaklių, teatrų vadovams išsiųsti raštai su kalbos klaidų sąrašais ir pastabomis.

Kaip ir ankstesniais metais, spektakliuose daugiausia daroma kirčiavimo klaidų.

Teatras	Patikrinti spektakliai
Lietuvos nacionalinis dramos teatras	„Kankinys“, „Jelizaveta Bam“, „Medžioklės scenos“
Valstybinis Vilniaus mažasis teatras	„Savižudis“, „Septyni nykštukai ieško Snieguolės“, „Kruvinos vestuvės“
Valstybinis jaunimo teatras	„Aštuonios mylinčios moterys“, „Geras žmogus iš Sezuano“
Nacionalinis Kauno dramos teatras	„Miškinis“, „Kiškis pabėgėlis“, „Biografija: vaidinimas“, „Aušros pažadas“
Juozo Miltinio dramos teatras	„Pažemintieji ir nuskriaustieji“, „Devynbėdžiai“
Kauno valstybinis lėlių teatras	„Žiogas Zigmas Žalgirio mūšyje“
„Lėlės“ teatras	„Spragtukas“

Įmonės ir įstaigos

Vykdydama Viešojo administravimo įstatymo nuostatą dėl ūkio subjektų veiklos priežiūros Inspekcija parengė ir interneto svetainėje paskelbė 2015 m. I ir II pusmečių tikrinimo planus, patvirtino ūkio subjektų tikrinimo klausimyną, viešas konsultacijas, asmenų aptarnavimo kokybės vertinimo apklausos anketas. Jų duomenys rodo, kad tikrintos įmonės ir įstaigos patenkintos Inspekcijos darbu. Įstaigos veikla buvo organizuojama laikantis Ūkio ir Teisingumo ministerijų rekomendacijų: ūkio subjektai konsultuojami atvykus į Inspekciją, telefonu, elektroniniu paštu, teikiamos patvirtintos rašytinės konsultacijos, metodinė pagalba teikiama tikrinimų įmonėse metu, informacija skelbiama interneto svetainėje.

Patikrintos šios įmonės ir įstaigos: Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (surašytas nurodymas), Valstybinis patentų biuras (surašyti 7 nurodymai), VšĮ Būsto energijos taupymo, VšĮ Centrinė projektų valdymo (surašyti 2 nurodymai), Nacionalinė mokyklų vertinimo (surašytas nurodymas) agentūros, Informacinės visuomenės plėtros komitetas (surašytas nurodymas), Valstybinis studijų, Švietimo mainų paramos (surašyti 2 nurodymai), Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondai, Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos (surašytas nurodymas), Lietuvos metrologijos inspekcija, VĮ Turto bankas (surašyti 5 nurodymai), VĮ Lietuvos oro uostai, VĮ Vilniaus miškų urėdija (surašyti 6 nurodymai), VĮ „Oro navigacija“ (surašytas nurodymas), VĮ „Vilniaus regiono keliai“, VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras, Vilniaus vaikų lopšeliai-darželiai „Bildukas“ (surašyti 3 nurodymai), „Aušrinė“ (surašyti 5 nurodymai),

Vilniaus Baltupių progimnazija (surašyti 3 nurodymai), Vilniaus Levo Karsavino vidurinė mokykla, AB „Lietuvos draudimas“ (surašyti 2 nurodymai), Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo (surašyti 4 nurodymai), Valstybinė aplinkos apsaugos tarnybos, Lietuvos Respublikos žemės ūkio (surašyti 2 nurodymai), Aplinkos (surašyti 7 nurodymai), Energetikos, Susisiekimo (surašyti 2 nurodymai), Švietimo ir mokslo (surašyti 3 nurodymai), Socialinės apsaugos ir darbo (surašyti 5 nurodymai) ministerijos, VšĮ „Versli Lietuva“, VšĮ „Pušyno kelias“ (surašyti 4 nurodymai), Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Vilniaus Minties vaikų socialinės globos (surašyti 3 nurodymai), Antakalnio vaikų socialinės globos (surašyti 5 nurodymai), Vilniaus lietuvių namai, Techninės pagalbos neįgaliesiems, Vilniaus visuomenės sveikatos (surašyti 4 nurodymai), Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų (surašytas nurodymas), Studijų kokybės vertinimo, Vilniaus suaugusiųjų mokymo, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo (surašyti 7 nurodymai), Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centrai, VšĮ Vilniaus rajono centrinė poliklinika (surašyti 6 nurodymai), VšĮ Respublikinė Vilniaus psichiatrijos ligoninė (surašyta 12 nurodymų), BTA draudimas (surašyti 8 nurodymai), AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas (surašyti 9 nurodymai), „Seesam“ insurance AS Lietuvos filialas, „IF P&C“ insurance AS filialas, AB „Litgrid“, UAB Namų priežiūros centras, UAB saugos tarnyba „Argus“ (surašyti 4 nurodymai).

Surašyti nurodymai Švietimo mainų paramos fondo direktorei ir Valstybinio patentų biuro direktoriui dėl nevalstybine kalba sudarytų sutarčių.

Už nurodymų nevykdymą Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, Vilniaus „Vilnios“ pagrindinės mokyklos darbuotojams paskirti išpėjimai ir pakartotinai surašyti nurodymai išlaikyti valstybinės kalbos egzaminus pagal nustatytas kategorijas.

Tikrinta Vilniaus oro uosto išvykstančių keleivių aptarnavimo terminalo savitarnos kioskuose teikiama informacija.

Įmonėse ir įstaigose atrankos būdu tikrinti susirašinėjimo, veiklos organizavimo dokumentai, su pastebėtomis klaidomis supažindinti vadovai ir atsakingi asmenys.

Lietuvos Respublikos antspaудų apyvartos įstatymo 5 str. nurodyta, kad „antspaудų apyvartos priežiūrą Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis pagal kompetenciją atlieka Policijos departamentas, teritorinės policijos įstaigos ir Valstybinė kalbos inspekcija“. Šio įstatymo 3 str. 7 p. nustatyta, kad „antspaудų gamintojas privalo užtikrinti, kad pagaminti antspaудai atitiktų teisės aktuose nustatytus valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo reikalavimus, kad juose būtų vartojamos autentiškos ir oficialios vietovardžių formos“. Inspekcija susipažino su naujų antspaудų gamintojų pateikta medžiaga ir išsiuntė pastebėtas klaidas ir rekomendaciją dėl antspaудų kalbos (ji skelbiama Inspekcijos interneto svetainėje).

Uždarosioms akcinėms bendrovėms „Fasaja“, „Žolių namai“, „Žalia rasa“, „Bio Sala“, „Sveiki produktai“, „Baroca“, Sveikų produktų centrui, viešajai įstaigai „Biokosmetikos akademija“ priklausančiose parduotuvėse tikrinta parduodamų prekių etikečių ir aprašų kalba. Minėtoms įmonėms išsiųsti raštai su pastebėtomis klaidomis.

Specialiųjų tyrimų tarnybai periodiškai teikta informacija apie asmenis, nubaustus administracinėmis nuobaudomis.

Reklama

Tikrintos reklamos trukmė – 150 valandų. LRT televizija tikrinta du kartus, pastebėta tik nedidelių kalbos normų pažeidimų; LNK tikrinta 3 kartus, parašyti 2 raštai; TV1, BTv, TV3, TV6, TV8 ir „Info TV“ tikrintos po 2 kartus, kiekvienai iš šių televizijų parašyta po 2 raštus; „Init TV“ tikrinta 2 kartus, parašytas 1 raštas. Reklamoje esama kirčiavimo, žodžių reikšmės, skyrybos ir rašybos klaidų, tačiau vyraujantys normų pažeidimai – nelinksniuojami simboliniai pavadinimai, einantys prieš nomenklatūrinį žodį, užrašuose šie pavadinimai neišskiriami kabutėmis ar kitu šriftu.

Nemažai klaidų padaroma televizijos laidų ir filmų anonsuose (jų šiek tiek mažiau negu 2014 m.) – nesilaikoma priešpaskutinio skiemens taisyklės, netaisyklingai kirčiuojami dalyviai, veiksmazodžių esamojo laiko trečiasis asmuo, pasitaiko vietininko ir naudininko klaidingo vartojimo atvejų.

Inspekcijos interneto svetainėje pateikta 12 pranešimų apie televizijos reklamoje pastebėtas kalbos klaidas.

Apie Vilniaus išorinės reklamos klaidas informuota Vilniaus miesto savivaldybės administracija.

Interneto svetainės

Patikrintos 78 interneto svetainės. Raštai dėl kalbos klaidų parašyti Valstybinei ne maisto produktų inspekcijai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Viešųjų pirkimų, Ryšių reguliavimo, Valstybinei aplinkos apsaugos tarnyboms, Techninės pagalbos neįgaliesiems, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo, Studijų kokybės vertinimo, Statybos produkcijos sertifikavimo, Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros, Vilniaus suaugusiųjų mokymo, Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų, Vilniaus visuomenės sveikatos centrams, Švietimo mainų paramos, Valstybiniam studijų, Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondams, Nacionalinei mokyklų vertinimo agentūrai, Informacinės visuomenės plėtros komitetui, Valstybiniam patentų biurui, Vilniaus lietuvių namams, Vilniaus miškų urėdijai, Aukštaitijos ir Žemaitijos nacionaliniams, Ventos, Pagramančio, Salantų, Metelių, Kurtuvėnų, Panemunių, Rambyno, Varnių, Žagarės, Kauno marių, Veisiejų, Pajūrio, Nemuno deltos, Labanoro, Pavilnių ir Verkių, Gražutės, Asvejos regioniniams parkams, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijai, valstybinėms įmonėms „Oro navigacija“, Turto bankui, „Vilniaus regiono keliai“, viešosioms įstaigoms „Pušyno kelias“, „Terra Publica“, „Versli Lietuva“, Būsto taupymo, Lietuvos verslo paramos agentūroms, Visuomenės harmonizavimo parkui, leidykloms „Aukso žuvys“, „Sirokas“, „Tikra knyga“, Vilniaus rajono centrinei poliklinikai, Vilniaus Minties, Antakalnio vaikų socialinės globos namams, Vilniaus Baltupių progimnazijai, Vilniaus vaikų lopšeliui-darželiui „Aušrinė“, uždrosioms akcinėms bendrovėms Namų priežiūros centrui, saugos tarnybai „Argus“, akcinėms bendrovėms „Problematika“, „Lietuvos draudimas“, „Litgrid“, „Seesam“ insurance AS Lietuvos filialui, „IF P&C“ insurance AS filialui, AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialui.

Interneto portalams www.balsas.lt, www.lrytas.lt, www.diena.lt, www.15min.lt, www.alfa.lt, www.bernardinai.lt išsiųsta po 3 raštus su pastabomis dėl kalbos, naujienų portalas www.delfi.lt informuotas apie klaidas el. paštu. Raštai parašyti dėl kalbos klaidų interneto svetainėse www.cvpp.lt, www.burbiskis.lt, www.rasom.lt.

Pastabos elektroniniu paštu išsiųstos Aukštadvario regioniniam parkui, leidykloms „Nordina“ ir „Gelmės“. 2015 m. tikrintų interneto svetainių kalbos klaidų kiekis ir pobūdis panašus kaip ir ankstesniais metais. Vyrauja gramatikos ir skyrybos klaidos. Ypač dažnas šalutinių sakinių neatskyrimas nuo pagrindinių, išplėstinių dalyvinių, padalyvinių ir pusdalyvinių aplinkybių atskyrimas tik iš vienos pusės, išplėstinio derinamojo pažyminio po pažymimojo žodžio neišskyrimas. Daugelyje svetainių rašomos netaisyklingos kabutės, nepaisoma simbolių pavadinimų rašymo taisyklių.

Skundų ir prašymų nagrinėjimas

2015 m. gauta apie 400 skundų ir prašymų, iš jų 20 pateikti raštu, kiti elektroniniu paštu ir telefonu.

Skundus nagrinėti pagal kompetenciją Inspekcijai persiuntė Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas, Valstybinė

lietuvių kalbos komisija, Švietimo ir mokslo, Teisingumo ministerijos, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

Į Inspekciją kreipėsi asmenys dėl netaisyklingos dokumentų, radijo ir televizijos laidų, knygų ir kitų leidinių, interneto svetainių, skelbimų, reklamos, viešųjų užrašų kalbos, lietuviškų rašmenų nevirtojimo informacinėse ir reklaminėse mobiliųjų telefonų žinutėse, valstybinės kalbos nevirtojimo valstybės pareigūnų kompiuterių automatinių atsakymų žinutėse, prekių etiketėse, žaislų instrukcijose, lietuvių ir anglų kalbų Vilniaus viešajame transporte, necenzūrinių žodžių kino filmo reklamoje, svetimybių prokuroro kaltinamajame akte ir interneto svetainėje, dėl rusų kalbos automobilio numerio laikiklyje, kelių kalbų viešojoje informacijoje, lietuviškų kabučių nevirtojimo registruojant įmones Registrų centre, žodžio „Polis“ Vilniaus miesto savivaldybės pareigūnų uniformose, dėl valstybinės kalbos nevirtojimo aptarnaujant klientus.

Į Inspekciją besikreipiantys asmenys buvo konsultuojami dėl reikalavimų laikyti egzaminus pagal nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas taikymo, kitų kalbų vartojimo reklamoje, viešojoje informacijoje, viešuosiuose renginiuose, susirašinėjimo, dokumentų tvarkymo ir kt.

Skundai dėl viešųjų užrašų, valstybinės kalbos nevirtojimo, interneto svetainių kalbos persiūsti atitinkamų savivaldybių kalbos tvarkytojams.

Bendradarbiavimas su savivaldybėmis ir kitomis institucijomis

Šiais metais Inspekcija bendradarbiavo su Valstybine lietuvių kalbos komisija, Kultūros ministerija, Lietuvių kalbos institutu, Vyriausybės atstovu Vilniaus apskrityje, LRT Kalbos kultūros skyriumi, savivaldybių administracijų kalbos tvarkytojais, Valstybine ne maisto produktų inspekcija, VĮ Registrų centru, Valstybiniu patentų biuru, Specialiųjų tyrimų tarnyba, naujienų portalu „Delfi“.

Inspekcijoje per susitikimą su kultūros viceministre Patricija Poderyte aptarta įstaigos veikla, lietuvių kalbos vartojimą reglamentuojantys teisės aktai, Valstybinės kalbos įstatymo kontrolės problemos, kalbos norminimo aktualijos.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 str. nustatyta, kad viena iš valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų yra valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė. Šią funkciją vykdo savivaldybių kalbos tvarkytojai. Savivaldybėms skiriama specialioji tikslinė dotacija minėtai funkcijai vykdyti. Vadovaujantis Vietos savivaldos, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymais, Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais kontroliuota, kaip savivaldybėse vykdoma ši funkcija, kaip naudojamos jai skirtos lėšos.

Savivaldybių kalbos tvarkytojai pagal Inspekcijos rekomendacijas planavo savo veiklą, tikrino įmones ir įstaigas, seniūnijas, viešuosius užrašus ir reklamą, laikraščius, televizijos ir radijo laidas, interneto svetaines, muziejus, konsultavo fizinius ir juridinius asmenis, rengė atmintines savivaldybių interneto svetainėse, rašė straipsnius, teikė Inspekcijai metų veiklos ataskaitas.

Inspekcijoje vyko pasitarimas su naujai pradėjusiais dirbti Vilniaus miesto, Vilniaus ir Alytaus rajonų, Kalvarijos savivaldybių kalbos tvarkytojais. Su jais kalbėta apie būsimus darbus, konsultuota dėl veiklos, atsakyta į klausimus.

Visų savivaldybių kalbos tvarkytojai nuolat konsultuoti įvairiais klausimais, daugiausia dėl reklamos ir viešųjų užrašų kalbos, kitų kalbų vartojimo viešojoje informacijoje, prekių ženklų naudojimo, įstaigų ir įmonių, televizijos tikrinimo metodikos, tikrinimo ataskaitų ir kitų dokumentų sudarymo, poveikio priemonių taikymo.

Vyriausioji inspektorė Ramunė Kanišauskaitė dirbo Kultūros ministerijos terminijos komisijoje.

Vyriausioji inspektorė Ramunė Kanišauskaitė ir vyresnioji inspektorė Giedrė Černiauskaitė dirbo Valstybinėje lietuvių kalbos komisijoje ekspertėmis.

Inspekcija yra Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto, Lietuvos edukologijos universiteto Lituanistikos fakulteto Lietuvių kalbos ir komunikacijos katedros socialinė partnerė.

Valstybinės kalbos teisinė apsauga

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36² str. įtvirtintas minimalios ir proporcingos priežiūros naštos principas reiškia, kad priežiūros institucijos veiksmai turi būti proporcingi ir tinkami siekiamam tikslui įgyvendinti. Vadovaujantis šiuo principu ūkio subjektai neturėtų būti baudžiami už pažeidimus, kurie yra formalūs, nekeltantys jokios grėsmės aplinkai, visuomenei, žmonėms, kitaip tariant, mažareikšmiai. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012 m. spalio 24 d. nutarimu Nr. 1304 patvirtino Poveikio priemonių taikymo ūkio subjektams pagrindinių nuostatų koncepciją, kuri numato pagrindines poveikio priemonių skyrimo principines nuostatas. Joje buvo apibrėžta ir įtvirtinta mažareikšmiškumo samprata – mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas turėtų būti suprantamas kaip veikla, pažeidžianti teisės aktų reikalavimus, kurių pažeidimas nepadarė žalos viešajam interesui ar žmonių sveikatai, gyvybei ir kitiems konkrečia teisės norma saugomiems interesams arba tokia žala yra labai nežymi. Vadovaujantis šiais teisės aktais 2015 m. Inspekcijos viršininko įsakymu buvo nustatyta, kad Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimais nereglamentuojamų lietuvių kalbos normų pažeidimai visuomenės informavimo priemonėse, knygose ir kituose leidiniuose laikomi mažareikšmiais teisės aktų pažeidimais. Viršininko įsakymu buvo patvirtintas ir Ūkio subjektų tikrinimo kontrolinis klausimynas, kuriame suformuluoti klausimai, atspindintys svarbiausius teisės aktų reikalavimus, už kurių nesilaikymą numatyta administracinė atsakomybė.

Pilietis į Inspekciją kreipėsi dėl viešai vartojamo ženklo „WC“. Pareiškėjui atsakyta, kad WC – tai tarptautinis informacinis simbolis arba ženklas, turintis viso žodžio junginio reikšmę („viešasis tualetas“). Toks informacinis ženklas yra įtvirtintas Kelių eismo taisyklėse, kaip ir ženklai „@“, „P“ ir kt. Šiuose ženkluose nėra žodžių, todėl jie nepatenka į valstybinės kalbos apsaugos sferą ir jiems netaikomi viešiesiems užrašams skirti reikalavimai. Inspekcijos atsakymas buvo apskūstas Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Pareiškėjo skundas atmestas kaip nepagrįstas.

2014 m. Inspekcijos surašytas pakartotinis nurodymas asmeniui išlaikyti valstybinės kalbos egzaminą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją apskūstas Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Nurodymą apskundęs pilietis 2015 m. išlaikė valstybinės kalbos egzaminą ir teismas administracinę bylą dėl jo skundo nutraukė.

Vilniaus administracinių ginčų komisijoje buvo išnagrinėtas Vilniaus rajono lietuvių bendruomenės pirmininko skundas dėl rinkimų plakatų ne valstybine kalba. Išorinės politinės reklamos skleidimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas ir Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintos Išorinės politinės reklamos skleidimo taisyklės. Išorinės politinės reklamos skleidimo reikalavimų pažeidimus nagrinėja tik konkrečiai įgalioti viešojo administravimo subjektai, tarp kurių Valstybinės kalbos inspekcijos pareigūnų nėra. Vyriausioji administracinių ginčų komisija pareiškėjo skundo netenkino ir jį atmetė. Pastarasis sprendimas yra apskūstas ir nagrinėjamas Vilniaus apygardos administraciniame teisme.

Inspekcija gavo piliečio skundą dėl lietuviškų diakritinių ženklų nevartojimo mobiliojo telefono trumpojoje žinutėje, gautoje iš UAB „Omnitel“. Bendrovei nurodyta laikytis bendrinės lietuvių kalbos normų, administracinių poveikio priemonių netaikyti. Pareiškėjo Inspekcijos sprendimas netenkino, jis buvo apskūstas Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai. Komisijai atsisakius šį skundą nagrinėti, jis nagrinėjamas Vilniaus apygardos administraciniame teisme.

Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos kreipėsi į Valstybinę kalbos inspekciją, prašydamas pateikti savo nuomonę dėl bylos, kurioje Belgijos nacionalinis teismas kreipėsi į Teisingumo Teismą su prašymu priimti sprendimą byloje, kurioje keliamas klausimas dėl nacionalinių teisės aktų, reikalaujančių tarptautinio pobūdžio sąskaitas faktūras rengti tik oficialia tos šalies kalba, atitikties Sutarčiai dėl Europos Sąjungos veikimo. Buvo

sprendžiamas klausimas, ar Lietuva turėtų įstoti į šią bylą ir pareikšti savo poziciją. Inspekcijos nuomone, Lietuvai nusprendus dalyvauti teismo procese nagrinėjant bylą, būtų tikslinga palaikyti reikalavimą teikti PVM sąskaitas faktūras valstybine kalba. Skirtingos valstybės gali pasirinkti skirtingų tarptautinės teisės normų įgyvendinimo savo vidaus teisinėje sistemoje būdus ir formas. Lietuvos nacionaliniai teisės aktai reikalauja iš valstybės teritorijoje veikiančių institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų finansinius dokumentus tvarkyti lietuvių kalba.

Pagal Vietos savivaldos įstatymą savivaldybėms yra perduota valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės funkcija ir jai vykdyti skiriamos specialiosios tikslinės dotacijos, tačiau atsiskaitymo tvarkos už atliktus darbus teisės aktai nenumato. Teisės aktuose neapibrėžta, kiek turi būti minėta funkcija vykdančių savivaldybių kalbos tvarkytojų etatų, kam jie pavaldūs ir atskaitingi. Kai kuriose savivaldybėse Valstybinės kalbos įstatymas reikiamai nekontroliuojamas, nes kalbos tvarkytojai daugiausia laiko skiria savivaldybės dokumentų kalbai redaguoti. Kalbos tvarkytojų pavaldumas skirtingas: vieni tiesiogiai pavaldūs administracijos direktoriui, jų darbas tiesiogiai siejamas su valstybinės kalbos kontrolės užtikrinimu, kiti dirba įvairiuose skyriuose, kur papildomai tvarko archyvus, yra atstovai spaudai ir pan.

Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros ir Valstybės valdymo ir savivaldybių reikalų komitetai galiojančią kontrolės tvarką pripažino kaip netinkamą. Po svarstymų šiuose komitetuose įregistruotos įstatymų pakeitimų pataisos, kuriomis numatyta pakeisti galiojančią tvarką.

Ūkio ministerija pasiūlė gerinti verslo priežiūrą, mažinti kontroliuojančių įstaigų ir pareigūnų skaičių, tam pritarė Vyriausybės Strateginis komitetas. Kultūros ministerijai pavesta iki 2016 m. pradžios įgyvendinti kalbos tvarkybos reformą. Inspekcija kartu su Kultūros ministerija parengė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 str. pakeitimo įstatymo projektą. Vyriausybė jam pritarė ir pateikė Lietuvos Respublikos Seimui, plenariniame posėdyje nutarta jį tobulinti. Vyriausybė dar kartą projektą apsvarstė ir vėl pateikė Seimui.

2014 m. UAB „Kiaulių valdovai“ kreipėsi į Valstybinį patentų biurą dėl prekių ženklo „Keulė rūkė BBQ & BEER“ įregistravimo. 2015 m. Inspekcija informavo Valstybinį patentų biurą, kad tokio prekių ženklo registravimas prieštarautų galiojantiems teisės aktams. Paraiškoje žodis *kiaulė* yra su rašybos klaida, todėl neatitinka teisės aktų, reglamentuojančių lietuvių kalbos taisyklingumą, reikalavimų. Pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymą žymuo nepripažįstamas ženklu ir neregistruojamas arba įregistruoto ženklo registracija pripažįstama negaliojančia, jeigu jis prieštarauja moralei ar viešajai tvarkai, etinėms visuomenės normoms, žmoniškumo principams. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. birželio 8 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-7-20/2006 nurodyta: „Teismų praktikoje pripažįstama, kad valstybinės kalbos vartojimo ir apsaugos taisyklės priskirtinos prie viešosios tvarkos valstybėje.“ Valstybinis patentų biuras atsižvelgė į Inspekcijos prašymą ir šio ženklo neregistravo.

Inspekcija laikėsi deklaracijos dėl pirmųjų verslo metų nuostatų. Pagal ją išipareigojo konsultuoti ūkio subjektus, teikti jiems metodinę pagalbą ir pirmaisiais veiklos metais netaikyti nuobaudų.

Inspekcijos darbą sunkina tai, kad kai kurios Valstybinės kalbos įstatyme išdėstytos teisės normos yra netikslios ir pasenusios, neaptarta dalis naujų valstybinės kalbos vartojimo sričių, nenustatytas jų teisinis reguliavimas. Įstatymo struktūra nebetenkina jam keliamų reikalavimų (pvz., nėra sąvokų apibrėžčių), kai kurios formuluotės nesuderintos su kitais Lietuvos Respublikos įstatymais.

2. Informacinė veikla

Apie savo veiklą Inspekcija nuolat informuoja visuomenę interneto svetainėje <http://vki.lrs.lt>. 2015 m. joje buvo pranešama apie svarbiausius įstaigos darbus, renginius, susitikimus, reguliariai

informuota apie televizijoje, spaudoje, reklamoje, tikrintuose dokumentuose pastebėtas kalbos klaidas, gautus skundus.

Bendradarbiauta su dienraščiu „Lietuvos žinios“, jame išspausdinta 12 straipsnių apie televizijos laidų kalbą. Rašyta apie muzikinių konkursų vedėjų, sporto komentatorių kalbą, pokalbių, kulinarines, mokslo naujovėms, grožiui ir stiliui skirtas laidas. Parengtos ir per LRT radiją transliuotos 32 radijo laidelės, kuriose apžvelgta televizijos, radijo laidų, reklamos ir anonsų, periodinių leidinių, knygų, interneto svetainių, teatro spektaklių, įmonių ir įstaigų raštų, dokumentų kalba, aptarti kai kurie aktualūs valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo reikalavimai. Naujienų portalo www.delfi.lt rubrikoje „Kalbos pulsas“ paskelbta 150 testų.

Duoti interviu dienraščiams „Lietuvos žinios“, „Vakaro žinios“, „Vakaro žinių“ priedui „TV publika“, LRT televizijai, dalyvauta trijose LRT Klasikos laidose „Ryto allegro“. Žiniasklaidą domino įmonių pavadinimai, televizijos ir radijo laidų, periodinių leidinių, knygų kalba, užrašai ne valstybine kalba, informacijos kitomis kalbomis pateikimo galimybė viešajame transporte.

3. Renginiai

Minint Tarptautinę gimtosios kalbos dieną, septintą kartą buvo renkami gražiausi lietuviški įmonių pavadinimai. Iš daugiau kaip 13 tūkstančių juridinių asmenų pavadinimų, įregistruotų 2014 m., išrinkti šie: „Basa pieva“, „Dailu“, „Margi dygsniai“, „Pipirai meduje“, „Rūko karoliai“, „Šalčio meistras“, „Dūzgnė“, „Pupa supa“, „Grybų lietus“, „Saulės sauja“, „Išjunk tamsą“. Konkurso laimėtojai buvo apdovanoti Kultūros ministerijoje. Naujienų portalo www.delfi.lt prizų apdovanotas skaitytojų išrinktas pavadinimas „Dūzgnė“.

Inspekcija devintą kartą apdovanojo taisyklingiausia kalba parengtų knygų autorius, redaktorius ir leidyklas (žr. skyrių „Neperiodinė spauda“).

Donatas Smalinskas dalyvavo LRT surengto „Kalbos grynuolio“ rinkimų komisijoje, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos organizuotoje konferencijoje „Valstybinės kalbos įstatymo dvidešimtmetis“ skaitė pranešimą „Valstybinės kalbos įteisinimas pirmaisiais Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metais“, Mykolo Romerio universiteto studentams skaitė paskaitą „Kalba ir visuomenė“. Studentai pakviesti bendradarbiauti su Inspekcija ir pranešti apie pastebėtus kalbos taisyklingumo pažeidimus.

Vyresnioji inspektorė Eglė Bondzinskienė dalyvavo Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro kartu su Lietuvos suaugusiųjų mokymo centrų vadovų asociacija ir Mykolo Romerio universitetu organizuoto kūrybinių darbų konkurso „Kuriu, vadinasi, esu“ vertinimo komisijos darbe.

Vyriausioji inspektorė Ramunė Kanišauskaitė skaitė pranešimą „Didžiosios kalbos klaidos aukštųjų mokyklų vadovėliuose“ Lietuvos edukologijos universitete Valstybinės lietuvių kalbos komisijos aukštųjų mokyklų vadovėlių redaktoriams surengtame seminare „Aktualieji mokslo darbų redagavimo klausimai“.

Lietuvos edukologijos universiteto Lituanistikos fakulteto Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedros būsimų redaktorių grupė ir katedros vedėja doc. dr. Lina Murinienė lankėsi Inspekcijoje ir domėjosi įstaigos veikla, valstybinės kalbos priežiūros sistema Lietuvoje, kalbos vartojimą ir taisyklingumą nustatančių teisės aktų kontrole, Inspekcijos darbo specifika. Aptarti įvairūs kalbų vartojimo viešuosiuose užrašuose ir prekių ženkluose atvejai, atsakyta į svečių klausimus.

***

Inspekcijos darbuotojai dalyvavo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos surengtame seminare „Aktualieji mokslo darbų redagavimo klausimai“, Lietuvių kalbos instituto seminaruose „Bendrinė lietuvių kalba šiandien: tikrovė, iliuzija, siekinys?“, „Moderniosios lietuvių kalbos leksikos pokyčių integracija į mokymo turinį ir mokytojų dalykinių kompetencijų ugdymas“.

Įstaigos darbuotojai dalyvavo Ūkio ir Teisingumo ministerijų surengtuose seminaruose ir pasitarimuose verslo priežiūros tobulinimo, institucijų atliekamų priežiūros funkcijų gerinimo, administracinės naštos verslui mažinimo klausimais.

Lietuvos valstybės naujasis archyvas 2015 m. tikrino, ar Inspekcijos dokumentai ir archyvas tvarkomas pagal nustatytus teisės aktų reikalavimus.

Valstybinėje kalbos inspekcijoje dirbo 8 kontrolės funkciją atliekantys valstybės tarnautojai, turintys aukštąjį universitetinį lituanistinį išsilavinimą. Vidutinis darbo stažas valstybės tarnyboje – 21 metai. Skundų dėl darbuotojų veiksmų nebuvo, neigiamų vidinių pokyčių Inspekcijoje neįvyko.

Inspekcijos viršininkas

Donatas Smalinskas